

Наталля КАЧАНОВА:

«НА ЧАЛЕ ПАЛІТЫКІ БЕЛАРУСІ І КІТАЯ — ПЕРШ ЗА ЎСЁ НАРОД»

Працягваецца візіт афіцыйнай парламенцкай дэлегацыі на чале са Старшынёй Савета Рэспублікі Наталляй Качанавай у Кітайскую Народную Рэспубліку. Праграма другога дня візіту атрымалася насычаная: беларуская дэлегацыя ўсклала кветкі да помніка Народных герояў, наведала бальніцу «Чааян» у Пекіне, правяла шэраг сустрэч. Наталля Качанова сустрэлася з намеснікам Старшыні Кітайскай Народнай Рэспублікі Хань Чжэнам.

Паколькі Кітай і Беларусь — усепагодныя, усебаковыя стратэгічныя партнёры, сустрэча прайшла ў сяброўскай атмасферы. Старшыня Савета Рэспублікі падкрэсліла, што Беларусь ганарыцца сяброўствам з Кітаем: «Гісторыя беларуска-кітайскіх адносін налічвае больш за тры дзесяцігоддзі, і за гэтыя гады выбудаліся добрыя, сяброўскія адносіны паміж нашымі краінамі. Дзякуючы нашым лідарам, кіраўнікам нашых дзяржаў Аляксандру Лукашэнку і Сі Цзіньпіну наша супрацоўніцтва сёння з'яўляецца ўсепагодным, усебаковым і стратэгічным. Кітай для Беларусі заўсёды быў, ёсць і застаецца надзейным партнёрам». Наталля Качанова адзначыла, што Беларусь цвёрда падтрымлівае прынцып аднаго Кітая. «Мы аказвалі і працягваем аказваць падтрымку вашай краіне па ўсіх вострых пытаннях, у тым ліку па Сіньцзяне, Ганконгу, Тыбеце і Тайваню, а таксама ў рамках Раху недалучэння па пытанні Паўднёва-Кітайскага мора. У сваю чаргу мы шчыра дзякуем вам за пастаянную і сістэмную падтрымку Беларусі па пытанні ўступлення ў ШАС у якасці паўнапраўнага члена арганізацыі», — адзначыла яна.

Наталля Качанова нагадала, што ў 2023 годзе заключана міжпарламенцкае пагадненне паміж Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь і Усекітайскім сходам народных прадстаўнікоў. Павышаны статус механізму міжпарламенцкага супрацоўніцтва — створаны Камітэт высокага ўзроўню па супрацоўніцтве паміж заканадаўчымі органамі дзвюх краін. Сфарміраваны склад камітэта. «Паглыбленне ўзаемадзеяння Беларусі і Кітая вызначана падабенствам нашых ідэалогій і самой логікай геапалітычных працэсаў, якія адбываюцца. У сучасных няпростых геапалітычных умовах адносіны нашых краін дынамічна развіваюцца, хутка адаптуюцца пад зменлівую рэалію, захоўваючы трываласць і глыбіню практычнага ўзаемадзеяння. Аб эфектыўным развіцці двухбаковых адносін сведчаць вынікі ўзаемага гандлю», — сказала Наталля Качанова. Яна прывяла прыклады: з моманту ўстанаўлення дыпламатычных адносін тавараабарот паміж Беларуссю і Кітаем вырас больш як у 200 разоў.

Старшыня Савета Рэспублікі адзначыла салідарнасць з Кітаем па асноўных прынцыпах геапалітычнай бяспекі. «Мір, згода, суверэнiтэт,

неўмяшанне ва ўнутраныя справы — гэта асноўнае, тое, на чым сёння выбудоўваецца палітыка нашых дзяржаў. Тыя задачы, якія пастаўлены кіраўнікамі Беларусі і Кітая, — гэта мірны дабрабыт нашых краін і народаў», — рэзюмавала кіраўнік беларускай дэлегацыі. Са свайго боку намеснік Старшыні КНР Хань Чжэн заявіў, што Кітай надае вялікае значэнне адносінам з Беларуссю: «За апошнія гады пад стратэгічным кіраўніцтвам Старшыні Сі Цзіньпіна і Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі кітайска-беларускія адносіны дэманструюць устойлівую дынаміку развіцця. Упэўнены, што афіцыйны візіт паслужыць стымулам для развіцця нашага сяброўства і супрацоўніцтва».

Мір, згода, суверэнiтэт

Старшыня Савета Рэспублікі таксама сустрэлася са старшынёй Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў Чжаа Лэцзі. Па яе словах, непарушная дружба і ўзаемны давер Беларусі і Кітая — заслуга кіраўнікоў дзвюх краін. «Гэта выдатныя палітыкі сусветнага маштабу, сапраўдныя народныя лідары і патрыёты, якія цалкам прысвячаюць сябе служэнню інтарэсам сваёй краіны і народа», — сказала Наталля Качанова. — У нашых міждзяржаўных адносінах важнае значэнне маюць рэгулярныя візіты на найвышэйшым і высокім узроўнях. Сустрэчы нашых лідараў надалі магутны імпульс паглыбленню традыцыйных кірункаў супрацоўніцтва і вывелі яго на беспрэцэдэнтна высокі ўзровень узаемадзеяння. «Па словах Наталлі Качанавы, сустрэчы, якія прайшлі падчас афіцыйнага візіту беларускай парламенцкай дэлегацыі, яшчэ раз паказалі, што палітыка нашых дзяржаў абсалютна падобная. «Таму што на чале палітыкі Беларусі і Кітая перш за ўсё народ. А на знешнім кантэры — мір, згода, суверэнiтэт і незалежнасць нашых дзяржаў, неўмяшанне ва ўнутраныя справы. Упэўнена, што наш візіт надасць новы імпульс супрацоўніцтву Беларусі і Кітая абсалютна па ўсіх кірунках», — падкрэсліла кіраўнік беларускай дэлегацыі.

Савет Рэспублікі — палата тэрытарыяльнага прадстаўніцтва — усяляк зацікаўлены ў развіцці пабрацімскіх сувязяў міжрэгіянальнага супрацоўніцтва Беларусі і Кітая. «Нашы краіны маюць вялікі патэнцыял узаемадзеяння па лініі

грамадскіх арганізацый, палітычных партый, валанцёрскіх рухаў. Актуальнымі кірункамі міжпарламенцкага ўзаемадзеяння бачацца супрацоўніцтвы ў сферы аховы здароўя, адукацыі, навукі і культуры. Сёння, наведваючы адну з медыцынскіх устаноў, мы пераканаліся ў гэтым. Мы ўбачылі, што нам ёсць чым падзяліцца адна з адной. Мэтазгодна на рэгулярнай аснове праводзіць абмены паміж спецыялістамі Беларусі і Кітая, працягваць сумесную падрыхтоўку кадраў, укараняць новыя сумесныя адукацыйныя і даследчыя праграмы», — расказала Наталля Качанова.

Мы ментальна блізкія

У размове з журналістамі Наталля Качанова назвала візіт беларускай парламенцкай дэлегацыі ў Кітай вельмі значавым для беларусаў. Падчас гэтага візіту прайшло першае пасяджэнне Камітэта высокага ўзроўню супрацоўніцтва паміж парламентарыямі Беларусі і Кітая, які быў створаны зусім нядаўна. Як расказала Наталля Качанова, падчас пасяджэння былі абмеркаваны ўсе перспектывы і кірункі супрацоўніцтва паміж дзвюма краінамі. У цэнтры ўвагі — пытанні заканадаўчай базы Беларусі і Кітая, сумесны ўдзел у міжнародных арганізацыях, адстойванне інтарэсаў дзвюх краін на міжнароднай арэне, пытанні сацыяльна-эканамічнага развіцця і гуманітарнай сферы. Спектр пытанняў атрымаўся шырокі і шматпланавы, бо супрацоўніцтва Беларусі і Кітая развіваецца ва ўсіх галінах. «Самае галоўнае, што мы ментальна блізкія. Я ўпершыню ў Кітаі, і я адчула, наколькі сапраўды падобныя нашы падыходы ва ўнутранай палітыцы, у знешняй палітыцы. Калі казаць пра ўнутраную палітыку нашых краін, гэта найперш людзі. Гэта самае галоўнае. Мы робім усё, як у Беларусі, так і ў Кітаі, каб нашы людзі жылі камфортна, у дабрабыце. Павышэнне дабрабыту насельніцтва — гэта галоўны падыход ва ўнутранай палітыцы нашых краін. Калі казаць пра знешнюю палітыку, тут у нас абсалютна ідэнтычныя падыходы — гэта міралюбівае палітыка, гэта суверэнiтэт і незалежнасць, неўмяшанне ва ўнутраныя справы краін і, канешне, прасоўванне палітыкі шматпалярнага свету», — сказала Наталля Качанова. Яна запэўніла, што, нягледзячы на ўсе знешнія выклікі, Беларусь і Кітай будуць працягваць праводзіць сумесную палітыку. «Мы ганарымся адносінамі з Вялікім Кітаем. Я ўбачыла тут вельмі добрае стаўленне да беларусаў. Кітай і кітайскі народ сапраўды з вялікай павагай ставіцца да нашай краіны, да нашага народа, да нашага Прэзідэнта», — адзначыла Старшыня Савета Рэспублікі.

Паводле БелТА і прэс-службы Савета Рэспублікі.

Глабальны кантэкст

Каштаны для гегемона

Хто выступае ў ролі малпы, якая цягае іх з самага полымя, відавочна

У цяперашні час планета ўвайшла ў «гарачую стадыю» пераўладкавання свету. Створаная пасля Другой сусветнай вайны сістэма стрымак і проціваг канчаткова разбурана. Сёння імкліва фарміруюцца новыя цэнтры сілы, Заход і ЗША паслядоўна губляюць свой уплыў, а ваенная моц становіцца іх галоўным палітычным аргументам. Яскравым прыкладам таму з'яўляюцца баявыя дзеянні на Украіне, у рамках якіх «заходні свет абараняе дэмакратыю ад аўтарытарызму».

За дужкамі застаецца тое, што ЗША і іх саюзнікі мэтанакіравана і загадзя рыхтаваліся да супрацьстаяння з Расіяй. Выпрацоўваліся палітычныя, эканамічныя, ваенныя і іншыя меры для знішчэння геапалітычнага канкурэнта. Яшчэ ў маі 2019 года ў аналітычным даследаванні карпарацыі RAND, выкананым па замове ўрада ЗША, пад назвай Extending Russia. Competing from advantageous ground («Расцягваючы Расію. Супрацьстаянне з выгадных пазіцый»), планавалася шляхам эскалацыі ўнутранага пратэснага патэнцыялу пазбавіць Расію саюзнікаў, стварыць уздоўж яе заходніх межаў «санітарны кардон» і ўключыць Беларусь у сферу ўплыву Захаду. За гэтым рушылі ўслед падзеі жніўня 2020 года, калі ў нашай краіне была зроблена спроба дзяржаўнага перавароту, а беларускі народ разглядаўся «цывілізаваным Захадам» не больш, чым сродак дасягнення ўласных мэт.

Беларусь выстаяла і абараніла ўласны суверэнiтэт. Аднак вашынгтонскія ястрабы не прызвычаліся адступаць, тым больш калі на коне ўласны прэстыж і вельмі вялікія грошы. Невыпадкова чарговае даследаванне RAND 2021 года, выкананае па замове Вашынгтона, насіла сапраўды адыёзную назву: «Канкурыраваць з Расіяй павайскаваму. Наступствы звычайнага і ядзернага канфліктаў». Чарговы раз праявіліся тэарэтычныя канцэпцыі па «раскладанні саперніка знутры». Галоўным метадам уздзеяння абвешчалася супрацьпастаўленне Расіі ўсім астатнім дзяржавам, рускага народа — усяму астатняму свету, а ўнутры краіны — наццоўванне асобных груп насельніцтва паміж сабой. Важнае месца адводзілася пытанням падрыву эканомікі за кошт палітыкі ізаляцыі і санкцый, а таксама прамому ваеннаму супрацьстаянню «чужымі рукамі». Гэта павінна было прывесці да пагаршэння ўзроўню жыцця, абвастрэння ўнутрыпалітычнай сітуацыі, знясілення рэсурсаў і распаду Расіі. У гэтым сцэнары ў якасці ключавых элементаў разглядаліся НАТА і ЕС, а прыладай асноўнага ўдару павінна была стаць Украіна, пераўтвораная за перыяд з 2014 года ў неафашысцкі лагер.

Паводле ацэнкі амерыканскіх аналітыкаў, комплекснае санкцыйнае ўздзеянне ў спалучэнні з рэальнымі баявымі дзеяннямі павінна прывесці да капітуляцыі Масквы і аднаўлення дамінавання ЗША. У якасці спадарожных вынікаў разглядалася: пераадоленне фінансавага і палітычнага крызісаў у Вашынгтоне і Лондане, кансалідацыя Еўропы і НАТА, рост абаронных выдаткаў і віток гонкі ўзбраенняў, пераразмеркаванне сусветных рэсурсаў і інтэнсіфікацыя працэсу глабалізацыі. Па сутнасці, размова ішла аб фарміраванні новай архітэктуры светаўладкавання з захаваннем заходняга лідарства.

Усведамляючы небяспеку падобнага развіцця абстаноўкі ў канцы 2021 года, Расія сфарміравала прапановы па

забеспячэнні гарантый уласнай бяспекі з боку ЗША і НАТА. У прыватнасці, дэкларавалася неабходнасць юрыдычнага замацавання адмовы ад далейшага пашырэння альянсу на ўсход, ад далучэння да блока Украіны і ад стварэння ваенных баз у постсавецкіх краінах. Акрамя таго, прапаноўвалася не размяшчаць ударныя ўзбраенні НАТА каля граніц Расіі і адвесці сілы на пазіцыі 1997 года.

Тры этапы перагавораў, якія прайшлі ў студзені 2022 года, паказалі, што пазіцыя альянсу па пытанні пашырэння застаецца нязменнай, а Заход цалкам ігнаруе расійскія інтарэсы. На словах дэкларуючы прынцыпы міралюбнасці, Паўночнаатлантычны саюз даўно стаў інструментам аперывавання ЗША, і ўсе яго памкненні звязаны з паслабленнем Расіі. Калектыўнае нашіпгоўванне Украіны зброяй і ігнараванне Мінскіх пагадненняў, падтрымка прафашысцкай палітыкі Кіева і заахвочванне генацыду ўласнага народа на Данбасе, адмова ад замацавання гарантый бяспекі паслужылі прычынамі пачатку Расіяй спецыяльнай ваеннай аперацыі (СВА) у лютым 2022 года.

Да яе пачатку Заход знаходзіўся ў поўнай упэўненасці, што чарговы «вызваленчы паход» усебакова падрыхтаваны і забяспечаны, а аб'яднаны патэнцыял «цывілізаванага свету» шматкроць пераўзыходзіць магчымасці «адсталлага Усходу». У гэтых умовах адзіны зыход — знішчэнне стратэгічнага саперніка (Расіі) чужымі рукамі на рэальным полі бою.

Вашынгтон быў абавязаны прадэманстраваць усяму свету, што Амерыка здольная жорстка караць тых, хто кідае ёй выклік, і тым самым аднавіць веру ў сваю магутнасць, падарваную ў XXI стагоддзі. У сувязі з гэтым паказальныя палажэнні «Часовых указанняў па стратэгіі нацыянальнай бяспекі» ад 3 сакавіка 2021 года адміністрацыі Дж. Байдэна. У дакуменце адзначаецца: «Дасягненне знешнепалітычных мэт грунтуецца на ключавой стратэгічнай прапанове: Злучаныя Штаты павінны аднавіць свае непераходзячыя перавагі з тым, каб мы маглі адказваць на сённяшнія выклікі з пазіцыі сілы. Мы... адновім нашу месца ў міжнародных інстытутах; узнімем нашы каштоўнасці ў сябе дома і выступім у абарону іх па ўсім свеце; мадэрнізуем наш ваенны патэнцыял... і аживім неперасягнутую сетку альянсаў і партнёрстваў Амерыкі».

Гэтыя ўстаноўкі з'яўляюцца лейтмотывам дзейнасці ЗША і няўхільна рэалізоўваюцца. Пры гэтым не ўлічваюцца аб'ектыўныя працэсы, якія адбываюцца ў свеце: сістэмны крызіс амерыканскай эканомікі, знясіленне рэсурсаў і паслабленне пазіцый долара ЗША як сусветнай рэзервовай валюты; дэградацыя заходняй «дэмакратыі» і эканамічнай мадэлі «грамадства спажывання»; змена глабальнага сіл і фарміраванне новых цэнтраў сілы.

Спробы ЗША вырашаць уласныя праблемы традыцыйным для іх спосабамі — доўгатэрміновым ваенным супрацьстаяннем, халоднай вайной, на новым тэхналагічным узроўні з элементамі буйнамаштабнага гібрыднага супрацьборства, — сталі прычынамі ўкраінскіх падзей. У гэтых умовах ва ўсіх кутках планеты і ў беларускім грамадстве расце запыт на бяспеку. Мір становіцца галоўнай каштоўнасцю ў сучаснай палітычнай рэальнасці, а яго забеспячэнне — найважнейшай задачай дзяржаў.

Мікалай БУЗІН, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў, прафесар.